

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasamızın 98. maddesi, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Belediyelerin öz kaynaklarının yetersiz kaldığı büyük ölçekli ulaşım, çevre ve altyapı projelerinde, uluslararası finans kuruluşlarından temin edilen dış krediler hayati bir önem taşımaktadır. Ancak bu kredilerin kullanılabilmesi için gerekli olan Hazine ve Maliye Bakanlığı onay süreçlerinde, son yıllarda ciddi ve sistematik gecikmeler yaşandığı görülmektedir.

Stratejik önemi olan projelerin finansman onaylarının aylarca, bazen yıllarca bekletilmesi; yüksek enflasyon ortamında inşaat ve maliyet kalemlerinin katlanmasına, kamu kaynaklarının verimsiz kullanılmasına ve nihayetinde projenin maliyetinin başlangıç bütçesinin çok üzerine çıkmasına sebebiyet vererek doğrudan “kamu zararı” oluşturmaktadır. Vatandaşların yaşam kalitesini artıracak raylı sistemler, atık su tesisleri ve yenilenebilir enerji projelerinin onay süreçlerindeki bu belirsizlik, hizmetin aksamasına neden olmaktadır.

Özellikle muhalefet partileri tarafından yönetilen büyükşehir ve ilçe belediyelerinin kredi başvurularının, teknik ve mali kriterleri karşılmasına rağmen Hazine onay aşamasında takılması, kamuoyunda “siyasi ayrımcılık” ve “hizmet engelleme” iddialarını güçlendirmektedir.

Demokratik hukuk devletlerinde, merkezi yönetimin yerel yönetimler üzerindeki denetim ve onay yetkisi, siyasi bir cezalandırma aracı olarak kullanılamaz. Bu bağlamda, dış borçlanma onay süreçlerinin şeffaf, öngörülebilir ve objektif kriterlere dayalı bir yapıya kavuşturulması elzemdir.

Buna göre;

1. 2019–2025 yılları arasında belediyelerin dış finansman yoluyla temin etmek istediği krediler için Bakanlığınıza yapılan başvuruların, başvuru tarihinden onay tarihine kadar geçen ortalama bekleme süresi ne kadardır?
2. Söz konusu dönemde Bakanlığınızda bekletilen, reddedilen veya süreci devam eden kredi başvurularının belediye bazında ve proje içerikleriyle birlikte dökümü nedir?
3. Hazine onay sürecinde projelerin uygunluğu değerlendirilirken kullanılan somut, teknik ve objektif kriterler nelerdir? Bu kriterler tüm belediyeler için eşit şekilde mi uygulanmaktadır?
4. Onay süreçlerindeki gecikmeler nedeniyle uluslararası finans kuruluşları tarafından tahsis edilen kredilerin iptal edildiği veya kullanım süresinin dolduğu proje sayısı kaçtır? Bu iptaller nedeniyle oluşan toplam maliyet artışı ve kamu zararı hesaplanmış mıdır?
5. Kredi onay süreçlerinin “siyasi takdir” yetkisinden arındırılarak, tamamen teknik verilere dayalı ve belirli bir süre sınırı içerisinde sonuçlandırılmasını sağlayacak bir reform veya dijital takip sistemi çalışmanız bulunmakta mıdır?
6. Belediyelerin borç stokları ve geri ödeme kapasiteleri göz önüne alındığında, benzer mali yapıya sahip belediyeler arasında onay süreleri açısından belirgin farklılıklar bulunmasının hukuki ve idari açıklaması nedir?
7. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarından yüksek not alan ve borçlanma limitleri dahilinde olan belediyelerin projelerinin dahi onay beklediği iddiaları karşısında, Bakanlığınızın bu iddiaları çürütecek şeffaf bir veri paylaşımı politikası mevcut mudur?